

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5904/2021
02.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Жарко Шурбатовић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља Ниш, чији је пуномоћник Маја Пантић Поздер, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 24/2020 од 24.11.2020. године, у седници одржаној 02.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против обавезујућег дела пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 24/2020 од 24.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 7625/2018 од 03.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезе да јој на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: на име накнаде за претрпљене физичке болове 500.000,00 динара, на име накнаде за претрпљени страх 300.000,00 динара и на име накнаде због наружености 180.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 97.250,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж 24/2020 од 24.11.2020. године, ставом првим изреке, укинуо пресуду Основног суда у Нишу П 7625/18 од 03.09.2019. године и пресудио тако што је, ставом другим изреке, обавезао туженог да тужиљи на име нематеријалне штете исплати и то: за претрпљене физичке болове 500.000,00 динара; за претрпљени страх 300.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 07.10.2020. године, као дана вештачења, па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезе да јој на име накнаде нематеријалне штете на име наружености исплати износ од 180.000,00 динара, са законском затезном каматом од 07.10.2020. године, као дана вештачења, као неоснован. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 532.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против обавезујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и предложио да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Пошто је побијаном правноснажном пресудом другостепени суд укинуо првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака, следи да је ревизија дозвољена у смислу одредбе члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је одлучивање о посебној ревизији, у смислу одредбе члана 404. став 1. истог Закона, сувишно.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду у побијаном, обавезујућем делу, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила се 09.10.2012. године јавила лекару у Дому здравља Ниш, због повишене температуре и осећаја мучнине. Након прегледа, истог дана је примила преписану терапију односно ињекцију. Након извесног времена, почели су несносни болови у пределу где јој је дата ињекција, због чега се 14.10.2012. године јавила на одељење хирургије, па је лекар утврдио да је добила јатрогени апсцес. Стални судски вештак за област опште и васкуларне хирургије, др Драган Милић из Ниша, је у свом налазу од 29.05.2014. године дао мишљење да се не може ни на који начин са сигурношћу утврдити да је јатрогени апсцес настао као последица неадекватно дате ињекције од стране медицинског особља у Дому здравља у Нишу, али да то јесте компликација која може да се јави код једног броја пацијената након давања ињекције и може настати као последица неадекватног самог чина давања ињекције (нестерилни медицински материјал) или последица смањеног имунитета организма. Специјалиста судске медицине, проф. др. Миодраг Здравковић, је у свом налазу од 17.05.2017. године дао мишљење да је узрок настанка апсцеса нестерилна примена ињекције, те да доступни подаци о здравственом стању тужиле не указују да она болује од неке теже и системске болести или поремећаја циркулације, поремећаја имунитета, а који би, са своје стране, погодовао настанку инфекције. Судски вештак др Саша Живић, специјалисте опште и васкуларне хирургије, такође није могао са сигурношћу да утврди да је бактерија „Staphylococcus aureus“, узрочник апсцеса леве глутеалне регије, унета приликом давања ињекције односно да ли је било пропуста у раду особља туженог или то није случај. Због немогућности усаглашавања налаза и мишљења наведених судских вештака, другостепени суд је, на расправи, извео доказ вештачењем од стране Завода за судску медицину Ниш, па је Комисија вештака тог Завода, у свом налазу од 15.10.2020. године, дала мишљење да се, на основу временског континуитета између апликације ињекционе терапије и развоја запаљеног процеса и његове локације, може неспорно закључити да је у конкретном случају дошло до продора патогене бактерије „Staphylococcus aureus“ у мишићно ткиво левог седалног предела приликом апликације ињекције, а као последица нестерилног поступка (примене нестерилне игле или шприца и/или неадекватно дезинфиковане коже преко које је извршено убадање иглом). Расположиви подаци о здравственом стању тужиле не указују да она болује од неке теже системске болести или поремећаја

циркулације, нити тежег поремећаја имунитета што би, са своје стране, могло да погодује настанку ове инфекције. С обзиром на природу самог запаљенског процеса, његову локацију и обимност, тужиља је током петодневног развоја запаљенског процеса до прве хируршке интервенције трпела континуиране физичке болове који су у почетку били лаког интензитета, али је са повећањем обима гнојне колекције дошло и до интензивирања физичког бола преко средњег до јаког и веома јаког интензитета у току прве хируршке интервенције. У наредном периоду од око месец дана колико је трајао период лечења, тужиља је трпела физичке болове у првих недељу дана готово сталне, средњег степена изражености, а касније, са постепеним смиривањем запаљенског процеса, повремене, ређе и лаког степена који су се појачавали и попримали карактер бола јаког интензитета, у току и извесно време након сваке интервенције – дренарања и обраде ране (у периоду од 15 дана када је вршено периодично дренарање и свакодневно испирање и превијање). Након завршеног периода лечења, тужиља је трпела само повремене физичке болове лаког интензитета у наредних пар месеци у виду тиштања, запаљења, свраба и слично. Спонтано настале физичке болове незнатног до лаког интензитета тужиља је трпела и после наведеног времена све до данас, а као последице реакције ожиљног ткива на промену метеоролошких прилика, какве ће болове повремено трпети и у будућности. Узимајући у обзир природу самог запаљенског процеса, тужиља је трпела страх, најпре лаког интензитета, али је, као и са трпљењем физичког бола, са повећањем обима гнојне колекције дошло и до интензивирања страха преко средњег до јаког интензитета пред саму и у току прве хируршке интервенције, изазваног трпљењем физичких болова и израженом бојазни за своје здравље и од могућих тежих запаљенских компликација, који је, као такав постојао и извесно краће време након ове хируршке интервенције. У наредном периоду активног лечења после ињекцијског апцеса који је, према медицинској документацији, трајао око месец дана, тужиља је трпела секундарни страх углавном лаког интензитета провоциран првенствено трпљењем физичких болова и забринутости за коначни исход лечења и евентуалног развоја компликација. Овај страх се појачавао и попримао карактер страха средњег интензитета непосредно пре и у току извесно време након свакодневног дренарања и обраде ране у првих петнаест дана лечења. Након завршеног периода лечења, све до данас, подсећање тужиље на непријатне доживљаје и субјективне тегобе које је прошла због запаљенског гнојног процеса у левом седалном пределу, нарочито у ситуацијама када јој је због других здравствених разлога можда била прописивана ињекциона интрамускуларна терапија, врло вероватно је било праћено повременим осећајем страха незнатног до лаког интензитета у квалитету нелагодности и лаке узнемирености, какав би страх у таквим околностима могла да доживљава и у будућности. Допунским мишљењем од 17.11.2020. године, Комисија судских вештака Завода за судску медицину у Нишу, изјаснила се о примедбама туженог на свој налаз, остајући у целости при мишљењу да је у конкретном случају дошло до продора инфективног агенса – патогене бактерије у мишићно ткиво левог седалног предела тужиље приликом интрамускуларног давања ињекције у Дому здравља у Нишу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд туженог обавезао да тужиљи накнади нематеријалну штету на име претрпљених физичких болова и претрпљеног страха, са припадајућом каматом, у смислу одредбе члана 170. став 1., 171. став 1. и 277. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 94. став 1. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 107/2009) који је био на снази у време предметног догађаја, прописано је да је

дом здравља здравствена установа у којој се обавља здравствена делатност на примарном нивоу. Здравствени радници обављају здравствену делатност у складу са важећом здравственом доктрином и у складу са кодексом професионалне етике (члан 169. став 1.). За свој рад здравствени радници преузимају стручну, етичку, казнену и материјалну одговорност (став 2. одредбе члана 169. Закона о здравственој заштити).

За штету коју запослени у раду или у вези са радом проузрокује трећем лицу одговара предузеће у коме је запослени радио у тренутку проузроковања штете, осим ако докаже да је запослени у датим околностима поступао онако како је требало, јер је тако прописано одредбом члана 170. став 1. Закона о облигационим односима. Одговорност других лица прописана је у одредби члана 171. став 1. истог Закона тако што се одредбе претходног члана примењују и на друге послодавце у погледу одговорности за штету који је запослени који код њих раде проузрокује у раду или у вези са радом.

У конкретном случају, тужила је трпела физичке болове и страх због јатрогеног апцеса који је последица продора инфективног агенса – патогене бактерије у мишићно ткиво левог седалног предела приликом интрамускуларног давања ињекције у Дому здравља у Нишу, па је тужени дужан да јој предметну штету надокнади јер није доказао да је његов запослени, у датим околностима, поступао онако како је требало.

Наводима ревизије туженог о томе да нису правилно цењени сви докази изведени током поступка од стране Апелационог суда у Нишу, посебно вештачења која су обављена у првостепеном поступку, побија се правилност оцене доказа, што није дозвољено. Када се има у виду да су странке имале примедбе на налазе и мишљења судских вештака који су у првостепеном поступку доставили суду различита мишљења о узроку појаве апцеса код тужиле, другостепени суд је, правилном применом одредбе члана 271. став 4. Закона о парничном поступку, одредио ново вештачење имајући у виду да судски вештаци нису усагласили своје налазе и стручна мишљења. О томе које ће чињенице да узме као доказане, другостепени суд је одлучио по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, правилном примене члана 8. Закона о парничном поступку. Наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права заснивају се на оспоравању налаза Комисије вештака Завода за судску медицину у Нишу, који се односи на утврђено чињенично стање, а не на примену материјалног права. Код утврђеног чињеничног стања о томе да постоји узрочно последична веза између обољења које је тужили проузроковало физичке болове и страх и апликације ињекције у Дому здравља у Нишу, следи да је тужени објективно одговоран и дужан да тужили предметну штету накнади, па су наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права, неосновани.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић